

**РЕЗЮМЕ
НА
АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ ЗА 2023 ГОД. МОНИТОРИНГ
В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ УПРАВЛЯВАНИ ОТ ТП „ДГС БЯЛА“**

Изготвен съгласно Заповед № 93/30.05.2018 г. на Директора на ТП ДГС Бяла и във връзка с приетите принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите и с оглед изпълнението и спазването на Принцип 8 от Националния стандарт за отговорно управление горите в България (FSC-STD-BGR-01-2016 V-1)

Финансов план на стопанството:

През 2023 г. стопанството е работило съгласно предвижданията на изготвения Финансов план на ТП „ДГС Бяла“ за годината, който е съгласуван и утвърден от Директора на СЦДП ДП – гр. Габрово. Той е разработен на базата на предвижданията на Горскостопанския план на стопанството. Натуралните показатели по видовете лесокултурна дейност, както и разчетите по ползването на дървесина са съобразени с изискванията на нормативната база. Икономическите резултати са добри и са показател за добра организация.

1.2. Социални споразумения:

За 2023 год. има сключен „Браншови колективен трудов договор на работещите в отрасъл „Горско стопанство – стопанисване“ през 2023-2024 година“, от условията на който се ползват и служителите на ТП ДГС Бяла. Няма договорени допълнителни условия за работещите извън индивидуалното трудово договаряне;

През 2023 година няма постъпили жалби от страна на работещите в стопанството.

1.3. План / програма за обучение и квалификация на персонала:

За 2023 год. ДГС Бяла е разработило Програма за обучение за 2023 год. на служителите на стопанството и съгласно нея бяха заложили 6 обучения и задължителни инструктажи, като всички предвидени обучения и инструктажи са изпълнени.

Инструктират и служителите на контрагентите, при въвеждането в обектите, в които ще извършват дейност.

През годината служители на стопанството участваха в различни обучения, организирани от СЦДП.

1.4. Здравословни и безопасни условия на труд вкл. на работниците на подизпълнителите:

От докладът за изпълнение на изисквания безопасност и здраве при работа става видно, че в стопанството се спазват изискванията на Принцип 2 от Стандарта и на българското законодателство по отношение на осигуряване и спазване на безопасни условия на труд.

1.5. Ангажиране на заинтересованите страни:

Всички регистри се водят.

Провеждани са срещи с кметовете на общините, с фирми извършващи дейности в горските територии, с физически лица и др. Служители на стопанството са участвали

в различни комисии. Давани са консултации на граждани относно стопанисването на частните гори и т.н.

За годината са извършени пет проверки от контролиращи органи, по някой от тях са дадени предписания за които са взети мерки.

През годината ДГС Бяла е приемало ученици за провеждане на учебна практика.

Горски педагози и служители от стопанството взеха участие в няколко инициативи покрай Седмица на гората и участие в други събития с деца.

1.6. Незаконни/нерегламентирани дейности в горите:

През годината има подавани сигнали на телефон 112, по които са извършвани проверки и са предприети съответните действия, при констатиране на нарушения.

При изпълнение на служебните си задължения за 2023 год. служителите на стопанството са извършили 2601 броя проверки. При част от проверките са констатирани нарушения по ЗГ и поднормативните му актове и са съставени общо 78 броя АУАН. Общият обем на дървесината по разкритите нарушения е 102.84 пл.м³. Дървесината по неразкрити нарушения от неизвестен нарушител е в размер на 35 пл.м³. Задържани са 10.30 пр.м³ дървесина, както и са 11 бр. каруци, 4 бр. бензиномоторни триона и 1 бр. МПС.

1.7. Изпълнение на горскостопанския план:

ТП „ДГС Бяла“ съобразява годишното си ползване и натуралните показатели с предвижданията на ГСП, с разпорежданията на Закона за горите и останалите му поднормативни документи, и със съгласувания със СЦДП ДП Габрово финансов план. Съгласно отчетите на стопанството във форма 5ГФ до края на 2023 год. са изведени 285.1 ха, от предвидените за десетилетието възобновителни сечи близо 5000 ха. . При отгледните сечи са усвоени 252.10 ха. от предвидени за десетилетието малко над 2000 ха.

По отношение на залесяванията: до края на 2023 год. са залесени 160 дка. в зрели гори, от които 23 дка. са от бракувани тополови култури.

По ГСП не е предвидено строителство на горски пътища.

1.8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството:

Със заповед № РД49-488/31.10.2023 г. на Министъра на земеделието е променено предназначението от земеделски в горски територии на 3912.91 дка, като през 2024 предстои актуализация на площите включени в баланса на горските територии държавна собственост.

Няма промяна в списъка на ГФС.

1.9. Здравословно състояние на гората:

Санитарното състояние на насажденията в стопанството като цяло е добро, съгласно обяснителната записка за отчета на извършените лесозащитни мероприятия. Но се наблюдават процеси на съхнене в иглолистните и тополовите култури. Изведени са санитарни сечи на площ 512 дка. И са сигнализирани нови случаи на съхнене.

За 2023 год. няма възникнали пожари в горските територии на ТП ДГС Бяла.

Негативни въздействия от антропогенни дейности не са наблюдавани и регистрирани на територията на стопанството.

ТП ДГС Бяла следи здравословното състояние на гората и при нужда предприема действия по уведомяване на съответните органи, усвояване на повредена дървесина и т.н.

1.10. Ползване/добиви и горскостопански дейности:

При ползването на дървесина за 2023 г. няма превишение на средногодишните показатели по обем спрямо ГСП.

Няма превишение и на средногодишното ползване по площ на предвидени по ГСП на възобновителните сечи във високостъблени гори. В издънковите гори за превръщане и в широколистните високостъблени, с изключение на тополите, приоритетно се избират и прилагат възобновителни сечи с по-дълъг възобновителен период, каквито са постепенно-котловинните.

Издавани са позволителни за настаняване на пчелини, добив на недървесни горски продукти, паша на домашни животни и др.

Не са извършвани ремонти и строежи на пътища и съоръжения свързани с горскостопанските дейности.

През годината залесяванията са основно с насока на залесяването в зрели гори празалесяване на бракувани култури от общо 160 дка залесяване за годината.

1.11. Гори с висока консервационна стойност:

С актуализацията на Докладът за ГВКС от февруари 2020 год. са нанесени промени в списъка на вековните дървета. Предстои актуализация на доклада след влизане в сила на новия ГСП

Не са постъпили предложения за изменения и допълване на ДГВКС през годината.

Извършвани са периодични проверки в сайта на РИОСВ и МОСВ, като няма новосъздадени защитени територии и зони на територията на ДГС Бяла.

Теренните служители са извършвали мониторинг на видовете от ВКС 1.2., 1.3. и местообитанията от ВКС 3, за което има изготвени формуляри за провеждане на мониторинг – общо 19 бр., от които 11 бр. формуляри за мониторинг на екосистеми, като 4 бр. от тези 19 бр. представляват и ГФС), 8 бр. за видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3., като растения не са описвани през годината. Наблюдавани и са описани шипоопашати, шипобедрени и обикновени блатни костенурки, пъстър смок.

Здравословното състояние на описаните екосистеми и ГФС е задоволително, наблюдават се процеси на съхнене, в повечето описания строеж е равномерен с проста структура, не се наблюдават големи отворени пространства в описаните гори. Не се наблюдава голямо наличие на биотопна дървесина с диаметър по-голям от 22 см. Не се наблюдават суксесионни процеси.

Горите, които представляват **ВКС 2** са запазили количествените показатели на трите критерия.

Относно ВКС 4 – не са наблюдавани и сигнализирани ерозионни процеси, както и проблеми с водните обекти и вододайните зони. Няма регистрирани и въздействия върху източници на питейна вода и други ползвания на водни ресурси.

Естествените гори край водните обекти са включени в ГФС (съответно подлежат и на мониторинг по ВКС3) и могат да изпълняват своите противоерозионни и естетически стойности без те да се нарушават от антропогенните дейности, като не са сигнализирани деградационни процеси, както и незаконни дейности. Не са извършвани залесявания в крайречните зони в естествените гори. Залесявания са извършвани само в площите стопанисвани като горски плантации.

Не са констатирани и сигнализирани ерозионни процеси на територията на стопанството.

За годината не са регистрирани пожари в ГТ.

Горите с ВКС 5 – не са постъпвали предложения за изменение или включване на нови територии като гори важни за местното население.

За обектите посочени във ГВКС 6 от Доклада за ГВКС няма постъпили данни за промяна в тяхното състояние. При планиране и провеждане на дейности в насажденията попадащи във ВКС 6 са спазени изискванията на ДГВКС.

Попълват се формуляри за предварителната оценка за въздействието върху околната среда преди маркирането на насажденията и са приложени към досиетата на маркираните насаждения. Служителите отразяват наличието на ВКС в карнет-описите и технологичните планове на маркираните подотдели.

1.12. Представителни образци от естествени горски екосистеми:

Списъкът на представителните образци на естествените горски екосистеми е с последна актуализация от 2020 год., настоящата площ на представителните образци е 1592.9 ха и отговаря на изискването за 10% представителност.

Към настоящия момент ГФС са с обща площ 797,0 ха, като е спазено изискването за 5% от площта на стопанството. Няма промени в списъка на ГФС през 2022 год.

Теренните служители са извършвали мониторинг екосистемите от ВКС 3, за което има изготвени формуляри за провеждане на мониторинг 11 бр. формуляри за мониторинг на екосистеми.

Здравословното състояние на описаните екосистеми и ГФС е задоволително, наблюдават се процеси на съхнене, в повечето описания строеж е равномерен с проста структура, не се наблюдават големи отворени пространства в описаните гори. Не се наблюдава голямо наличие на биотопна дървесина с диаметър по-голям от 22 см. Не се наблюдават сукцесионни процеси.

1.13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда:

При набирането на лесосечен фонд за годината, служителите на стопанството се съобразяват с предвидените в ГСП мероприятия, като ги съобразяват с промените в нормативните документи, както и с изискванията на Стандарта. При възобновителните сечи в издънкови гори за превръщане в семенни и в широколистните високостъблени, с изключение на тополовите насаждения, с приоритет се избират и провеждат сечи с дълъг възобновителен период, като възобновителни сечи в тези гори 99% са постепенно-котловинна сеч и само 1% е делът на краткосрочно постепенните. Голи сечи са приложени в насажденията от акациев, акациев противоерозионен, нискостъблен и тополовия стопански класове. Отгледните сечи се провеждат основно по комбиниран метод, от тях 93% са пробирки, 6 %прореждания, 1% селекционни . Запазват се единично срещащите се и ценни дървесни видове.

Макар и посочена в Списъка на инвазивните чужди видове Бялата акация (*Robinia pseudacacia*) от години е натурализирана в ТП ДГС Бяла и е от стопанско значение за стопанството. За годината няма увеличение на площта на акациевите гори – не са извършвани залесявания с акация.

Друг вид от посочените в Списъка, който се наблюдава на територията на стопанството, това е Аморфата (*Amorpha fruticosa*), която се е настанила като подлесен етаж в тополовите култури и създава проблем при отглеждането им.

През последните години в стопанството се наблюдава и все по-масовото развитие на един вид, който не е посочен в Списъка на инвазивните чужди видове, но който започва да оказва негативно влияние върху младите тополови култури по поречието на река Дунав – *Sicyos angulatus*, вид лиана със страна на произход Северна Америка.

През годината теренните служители са извършвали мониторинг екосистемите от ВКС 3.

Също така са наблюдавани и описани видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3. , като са наблюдавани и са описани шипоопашати, шипобедрени, и блатни костенурки.

През 2023 год. не са използвани биологични агенти, пестициди и торове на територията на стопанството.

Няма възникнали природни нарушения през годината.

Няма възникнали пожари в ГТДС за годината.

Няма установени негативни въздействия върху водни ресурси, вследствие на проведените горскостопански дейности, както и в следствие на други дейности извън горскостопанските. Също така няма установени негативни въздействия върху почвите (ерозия, уплътняване, замърсяване, др.) вследствие на проведените горскостопански дейности.

Състоянието на постоянни и временни горски пътища е добро.

Спазват се изискванията на системата за управление на отпадъците.

1.14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда:

За годината няма постъпили жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности.

Няма регистрирани въздействия върху източници на питейна вода и други ползвания на водни ресурси – съгласно мониторинга на ВКС 4.1 от Доклада за ГВКС.

За 2023 год. всички обекти за ползване и отдаване на дървесина бяха пуснати на общо основание.

Не са постъпвали заявления за ползване на недървесни горски продукти от местни фирми, само от физически лица. По-голяма част от разрешителните за настаняване на пчелини и всички разрешителни за паша са издадени на местни физически лица.

През година за нуждите на местното население са продавани дърва.

В обектите посочени във ВКС 6 от Доклада за ГВКС няма постъпили данни за промяна в тяхното състояние.

1.15. Промени в околната среда:

Теренните служители са извършвали мониторинг на видовете от ВКС 1.2., 1.3. и местообитанията от ВКС 3, за което има изготвени формуляри за провеждане на мониторинг – общо бр., от които 19 бр. формуляри за мониторинг на екосистеми, като 4 бр. от тези 19 бр. представляват и ГФС), 4 бр. за видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3., като растения не са описвани през годината.

През годината в ГТДС са наблюдавани единично срещани екземпляри от някои от описаните в Доклада за ГВКС видове, като са попълнени 4 бр. формуляра за мониторинг за видове описани в ГВКС 1.2. и 1.3., като всички са животински (шипоопашати и шипобедрени костенурки, сватбовище на благороден елен).

Защитени територии и зони – няма промяна по тях. В сайта на РИОСВ Русе няма публикувани нови планове за управление.

Няма регистрирани промени в следствие на природни нарушения или антропогенни въздействия в границите на ЗЗ и ЗТ.

За годината няма възникнали големи природни нарушения.

С уважение,

Милен Игнатов

Специалист лесовъдство ТП ДГС Бяла

гр. Бяла, 08.02.2024 г.